

PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Pasvalio rajono savivaldybės tarybai

Pasvalio rajono savivaldybės
administracijos direktoriui

IŠVADA

DĖL PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS GALIMYBĖS SUTEIKTI 127 TŪKST. EUR GARANTIJĄ DĖL UAB „PASVALIO VANDENYS“ PRISIIMAMO ĮSIPAREIGOJIMO PAGAL PASKOLOS SUTARTĮ

2019 m. spalio 9 d. Nr. AI – 3
Pasvalys

Pasvalio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba, gavusi Pasvalio rajono savivaldybės administracijos (toliau – Savivaldybės administracija) raštą¹ ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu ir Pasvalio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos nuostatų² 12.3 punktu, atliko vertinimą, kurio tikslas – įvertinti Pasvalio rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) galimybę suteikti 127 tūkst. Eur garantiją UAB „Pasvalio vandenys“ (toliau – Bendrovė) paskolai investiciniam projektui „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra ir renovavimas Pasvalio rajone“ finansuoti bei pateikti išvadą Savivaldybės tarybai.

I. GARANTIJOS SUTEIKIMO PAGRĮSTUMAS

Lietuvos Respublikos Biudžeto sandaros įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 5 punktu nustatyta, kad savivaldybės, laikydamosi Seimo patvirtintų skolinimosi limitų, Vyriausybės nustatyta tvarka gali teikti garantijas dėl savivaldybės kontroliuojamų įmonių prisiimamų įsipareigojimų pagal paskolų sutartis, finansinės nuomos (lizingo) sutartis ir kitų įsipareigojamųjų dokumentų sutartis.

¹ Pasvalio rajono savivaldybės administracijos 2019 m. spalio 3 d. raštas Nr. ARB-1933 „Dėl išvados pateikimo“.

² Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2014 m. balandžio 30 d. sprendimas Nr. T1-74 „Dėl Pasvalio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos nuostatų patvirtinimo (pakeitimas 2018 m. vasario 14 d. sprendimu Nr. T1-19)“.

UAB „Pasvalio vandenys“ įregistruota Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 1996 m. balandžio 24 d. sprendimu Nr.116, tai yra akcinio kapitalo pagrindu pagal Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymą veikianti įmonė. Bendrovės pagrindinė veikla – vandens rinkimas, valymas ir paskirstymas, nuotekų ir atliekų šalinimo, sanitarinių sąlygų užtikrinimo ir panaši veikla. Įstatuose numatyta, kad bendrovė gali organizuoti arba vykdyti ir kitą ūkinę veiklą, neprieštaraujančią Lietuvos Respublikos įstatymams. Papildoma bendrovės veikla – santechnikos darbai, turto nuoma, kuri užima nežymią dalį Bendrovės veikloje.

Bendrovė yra ribotos civilinės atsakomybės juridinis asmuo. Bendrovės veiklos tikslas yra gauti pelną iš bendrovės vykdomos veiklos, užtikrinti akcininkų bendrovei perduoto turto bei bendrovės veiklos metu sukaupto turto efektyvų panaudojimą. Bendrovės vienintelis steigėjas ir akcininkas yra Pasvalio rajono savivaldybė, atstovaujama Savivaldybės tarybos, kurios raštiški sprendimai prilygsta visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimams. Bendrovė įsteigta neribotam laikui ir įregistruota Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registre.

Bendrovė filialų, dukterinių bei asocijuotų įmonių neturi. Bendrovės turtas yra atskirtas nuo jos akcininko turto. Bendrovės įstatinio kapitalo dydis – 3107640 Eur, kuris padalintas į 107308 paprastųjų vardinių akcijų, kurių vienos nominali vertė yra 28,96 Eur. Įstatinis kapitalas 2019 metais nekito. Bendrovė aptarnauja Pasvalio ir Joniškėlio miestus bei 50 rajono gyvenvietes.

Bendrovėje 2018 m. gruodžio 31 d. dirbo 46 darbuotojai.

Bendrovė yra Savivaldybės įsteigta ir valdoma įmonė, todėl Savivaldybė gali teikti garantiją dėl jos prisiimtų įsipareigojimų pagal paskolų sutartis.

II. SKOLINIMOSI LIMITAI

Savivaldybių skolos ir skolinimosi limitus reglamentuoja Lietuvos Respublikos 2019 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas (toliau – Rodiklių įstatymas). Šio įstatymo 12 straipsnio 1 dalies 3 punktu nustatyti garantijų limitai – savivaldybės prisiimti įsipareigojimai pagal garantijas dėl savivaldybės valdomų įmonių prisiimtų, bet dar neįvykdytų įsipareigojimų grąžinti kreditoriams lėšas pagal paskolų sutartis, finansinės nuomos (lizingo) sutartis, kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus negali viršyti 10 procentų šio įstatymo 6 priede nurodytų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų.

Savivaldybės garantijų limitas 2019 m. – 1422,3 tūkst. Eur. Iki 2019 m. spalio 1 d. Savivaldybė yra suteikusi garantijų už 1177,6 tūkst. Eur.

Savivaldybės garantijų limitas leidžia Savivaldybei suteikti 127 tūkst. Eur garantiją.

III. SAVIVALDYBĖS ĮSISKOLINIMO POKYČIAI

Rodiklių įstatymo 12 straipsnio 3 dalimi nustatyta, kad savivaldybės 2020 m. sausio 1 d. esantis įsiskolinimas (mokėtinos sumos, išskyrus sumas paskoloms gražinti) turi būti ne didesnis už 2019 m. sausio 1 d. įsiskolinimą (mokėtinas sumas, išskyrus sumas paskoloms gražinti).

Savivaldybės įsiskolinimas (mokėtinos sumos, išskyrus sumas paskoloms gražinti) 2019 m. sausio 1 d. – 657,7 tūkst. Eur, 2019 m. spalio 1 d. – 2283,4 tūkst. Eur (t. sk. 1135,3 tūkst. Eur – darbo užmokestis ir socialinio draudimo įmokų priskaitymai darbuotojams už rugsėjo mėn.). Per 2019 metų 9 mėnesius Savivaldybės įsiskolinimas (neskaitant už einamąjį mėnesį darbuotojams apskaičiuoto darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų) padidėjo 490,4 tūkst. Eur.

Atkreipiame dėmesį į riziką, kad įsiskolinimui augant, Savivaldybė gali neužtikrinti Rodiklių įstatymo 12 straipsnio 3 dalies reikalavimo.

IV. BENDROVĖS FINANSINIAI RODIKLIAI

Civilinio kodekso 6.90 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad *garantija laikomas vienašalis garanto įsipareigojimas garantijoje nurodyta suma visiškai ar iš dalies atsakyti kitam asmeniui – kreditoriui, jeigu asmuo – skolininkas prievolės neįvykdys ar ją įvykdys netinkamai, ir atlyginti kreditoriui nuostolius tam tikromis sąlygomis (skolininkui tapus nemokiam ir kitais atvejais). Garanto atsakomybė yra subsidiari.*

Bendrovės 2017-2018 metų veiklos finansiniai rodikliai (Eur)

Rodikliai	2018	2017	Pokytis
Grynasis pelnas	155 285	38 161	117 124
Turtas	10 712 980	10 764 687	-51 707
Mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai, iš jų:	543 090	251 739	29 1351
po vienerių metų gražintinos skolos	187 040	77 486	109 554
per vienerius metus gražintinos skolos	356 050	174 253	181 797
Per vienerius metus gautinos sumos	176 756	161 190	15 566
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	282 554	279 079	3 475
Santykinis įsiskolinimo rodiklis³ (proc)	5,1	2,3	+2,8

Bendrovės veikla pelninga, grynasis pelnas 2018 metais, lyginant su 2017 metais, padidėjo keturis kartus ir sudarė 155,3 tūkst. Eur. Bendrovės įsipareigojimai per minėtą laikotarpį padidėjo daugiau kaip du kartus, o gautinos per vienerius metus sumos padidėjo 10 proc. Bendrovės santykinis

³ Santykinis įsiskolinimo rodiklis skaičiuojamas palyginant įmonės skolas (įsipareigojimus) su įmonės turtu, jis parodo, kokia dalis turto yra finansuota iš skolintų lėšų.

įsiskolinimo rodiklis leidžia spręsti apie Bendrovės trumpalaikio ir ilgalaikio mokumo galimybes. Nors 2018 metais jis išaugo dvigubai, t.y. padidėjo nuo 2,3 proc. iki 5,1 proc. turto dalis, finansuojama iš skolintų lėšų, tačiau rodiklio reikšmė yra maža ir rodo labai žemą Bendrovės veiklos finansinę riziką.

Pagrindiniai veiklos finansiniai rodikliai rodo, kad Bendrovės veikla stabili, ji pajėgi įvykdyti prisiimtus finansinius įsipareigojimus.

V. VADOVYBĖS ATSAKOMYBĖ

Savivaldybės administracija ir Bendrovė yra atsakingos už pateiktų dokumentų ir duomenų tikrumą bei teisingumą. Atliekant vertinimą buvo vadovaujamosi nuostata, kad pateikti dokumentai ir duomenys yra teisingi, objektyvūs ir išsamūs, o pateiktų dokumentų kopijos atitinka originalus.

Savivaldybės administracija yra atsakinga už Savivaldybės vardu prisiimtų skolinių įsipareigojimų naudojimą pagal Savivaldybės tarybos nurodytą paskirtį, savalaikį atsiskaitymą ir kontrolę.

Bendrovės vadovybė atsako už paskolos, už kurią Savivaldybė teikia garantiją, panaudojimą Savivaldybės tarybos nustatytiems tikslams, savalaikį atsiskaitymą su kredito įstaiga ir informacijos teikimą.

VI. AUDITORIAUS ATSAKOMYBĖ

Mūsų tikslas yra pateikti išvadą Savivaldybės tarybai, kurioje išreiškiama nuomonė dėl Savivaldybės galimybės suteikti 127 tūkst. Eur garantiją už Bendrovės prisiimtą įsipareigojimą pagal paskolos sutartį investiciniam projektui „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra ir renovavimas Pasvalio rajone“ finansuoti.

Vertinimą atlikome taip, kad gautume pakankamą užtikrinimą, jog Savivaldybė, garantuodama Bendrovės paimtos paskolos gražinimo užtikrinimą, nepažeis teisės aktais nustatytų skolinimosi limitų.

Surinkti įrodymai, kurie pagrindžia Savivaldybės galimybę suteikti 127 tūkst. Eur garantiją už Bendrovės prisiimtą įsipareigojimą pagal paskolos sutartį investiciniam projektui „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra ir renovavimas Pasvalio rajone“ finansuoti gražinimo užtikrinimui.

Išsamesnis auditoriaus atsakomybės apibūdinimas pateiktas Pasvalio rajono savivaldybės interneto tinklapyje adresu: <http://www.pasvalys.lt/lt/struktura-ir-kontaktai/kontroles-ir-audito-tarnyba/42>. Šis apibūdinimas yra sudedamoji išvados dalis.

IŠVADA

Pasvalio rajono savivaldybės skolinimosi ir garantijų limitai leidžia Savivaldybei suteikti 127 tūkst. Eur garantiją už UAB „Pasvalio vandenys“ prisiimtą įsipareigojimą pagal paskolos sutartį investiciniam projektui „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra ir renovavimas Pasvalio rajone“ finansuoti.

Pagrindiniai UAB „Pasvalio vandenys“ 2017 ir 2018 metų veiklos finansiniai rodikliai rodo, kad Bendrovės veikla stabili, ji pajėgi įvykdyti prisiimtus finansinius įsipareigojimus.

Atkreipiame dėmesį, kad Savivaldybės 2020 m. sausio 1 d. esantis įsiskolinimas turi būti ne didesnis už 2019 m. sausio 1 d. įsiskolinimą. Savivaldybės įsiskolinimas 2019 m. sausio 1 d. – 657,7 tūkst. Eur, 2019 m. spalio 1 d. – 2283,4 tūkst. Eur (t. sk. 1135,3 tūkst. Eur – darbo užmokestis ir socialinio draudimo įmokų priskaitymai darbuotojams už rugsėjo mėn.). Per 2019 metų 9 mėnesius Savivaldybės įsiskolinimas (neskaitant už einamąjį mėnesį darbuotojams apskaičiuoto darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų) padidėjo 490,4 tūkst. Eur, todėl yra rizika, kad nebus laikomasi Rodiklių įstatymo 12 straipsnio 3 dalies reikalavimo.

Savivaldybės kontrolierė

Rima Juodokienė

